JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 13.10.2026 nr 1.2-2/79-6,
SOM/26-0956/-2K

Meie 28.10.2026 nr 8-2/7420

Veeseaduse, ehitusseadustiku, rahvatervishoiu seaduse ja toote nõuetele vastavuse seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Sotsiaalministeerium on Justiits- ja Digiministeeriumile esitanud kooskõlastamiseks veeseaduse (VeeS), ehitusseadustiku, rahvatervishoiu seaduse ja toote nõuetele vastavuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

1. **Eelnõu § 1 p 5 (VeeS § 85^4 lg 4)** – palume täpsustada prioriteetse tarbimiskoha määratlemise ja sellest tulenevate kohustuste rakendumise korda. Eelnõu kohaselt on prioriteetne tarbimiskoht muu hulgas mitteavatud suur valdus, mis ei ole kodumajapidamine ja mille paljud kasutajad võivad kokku puutuda veega seotud riskidega. Seletuskirja järgi tuleb prioriteetse tarbimiskoha määramisel lähtuda riskipõhiselt muu hulgas kasutajate arvust, kasutuse intensiivsusest, kasutajate võimalikust haavatavusest, veesüsteemi eripärast ja veega seotud riski ulatusest. Samas märgitakse seletuskirjas, et prioriteetsete tarbimiskohtade lõplik koosseis ja muudatuse mõju ulatus selguvad Terviseameti riskianalüüsi valmimisel. Arvestades, et prioriteetseks tarbimiskohaks kvalifitseerumisega võivad valduse omanikule või haldajale kaasneda täiendavad seire- ja riskide vähendamise kohustused, peab ettevõtja jaoks olema piisavalt selge ja ettenähtav, millal loetakse tema valdus prioriteetseks tarbimiskohaks ning kuidas vastav staatus ja sellest tulenevate kohustuste rakendumine tuvastatakse. Palume eelnõu täpsustada või seletuskirjas täpsemalt selgitada.

2. **Eelnõu § 1 p 7 (VeeS § 85^5 lg 4)** – palume täpsustada joogiveega kokkupuutuvate toodete vastavushindamisasutuse tegevusloakohustuse regulatsiooni. Eelnõuga kavandatava VeeS § 85^5 lõike 4 kohaselt kohaldatakse vastavushindamisasutusele toote nõuetele vastavuse seadust (TNVS) veeseadusest tulenevate erisustega. Seletuskirja kohaselt annab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) Eestis asutatud vastavushindamisasutusele tegevusloa TNVS § 30 lõike 1^1 ja § 34 alusel, kuid samas on märgitud, et Eestis vastavas valdkonnas pädev vastavushindamisasutus praegu puudub. Kuna tegevusloakohustus kujutab endast ettevõtlusvabaduse piirangut, peab ettevõtja jaoks olema õigusaktidest piisavalt selgelt ja ettenähtavalt tuvastatav, kas tegevus on loakohustuslik, milline asutus tegevusloa annab ning millised nõuded loa saamiseks kohalduvad. Palume seetõttu eelnõu ja seletuskirja täiendada.

3. **Eelnõu § 3** – sättega kavandatakse uus teabele juurdepääsu piirangu alus. Palume sätte sõnastada selliselt, et see ei oleks absoluutne juurdepääsupiirangu alus, mida Tromsø konventsioon lubab kehtestada üksnes väga erandlikel juhtudel, ning selliselt, et sealt nähtuks ka piiranguga kaitstav huvi. Huvi kajastamine on oluline selleks, et teabenõude korral oleks võimalik kaaluda, kas kaitstav huvi kaalub üles avaliku huvi või vastupidi. Näiteks võiks kavandatava sätte sõnastada järgmiselt:

„(3[1]) Vee terviseohutuse infosüsteemis tunnistatakse asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks veeseaduse § 85[2] lõike 2 alusel joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamise käigus töödeldavad geograafilise asukoha andmed, kui sellise teabe avalikuks tulek ohustaks [siia lisada kaitstav huvi]."

Justiits- ja Digiministeerium on oma abistavas juhises[1] välja toonud, et kui avaliku teabe seaduses ette nähtud juurdepääsupiirangu alus ei kata juurdepääsupiirangu juhtu, siis tuleb eriseaduses näha ette täiendav alus. Kavandatavas sättes tuleb näha ette, millist teavet kaitstakse ning mis eesmärgil seda teavet kaitstakse. Palume eelnõu täiendada.

Samuti tuleb seletuskirjas välja tuua, millise Tromsø konventsiooni juurdepääsupiirangu aluse alla kavandatav juurdepääsupiirangu alus mahub.

4. **TTJA riiklik järelevalve** – palume seletuskirjas täpsustada, milliseid riikliku järelevalve erimeetmeid TTJA kasutada saab. Sisuliselt on TTJA järelevalve näol tegemist toote nõuetele vastavuse järelevalvega. Pädevus tuleneb eelnõu kohaselt veeseadusest. Seega palume seletuskirjas täpsustada, kas kohaldada saab veeseaduses või toote nõuetele vastavuse seaduses sätestatud erimeetmeid ja erisusi.

II. Muud märkused

5. Palume arvestada käesoleva kirja lisas esitatud eelnõu ja seletuskirja failis tehtud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa: 1. 20261023 VeeS jt EN JDM kk lisa
2. 20261023 VeeS jt SK JDM kk lisa

Johanna Maria Kosk 5884 7154
johannamaria.kosk@justdigi.ee
Helen Uustalu
Mari Käbi
Eleri Kästik
Joel Kook
Merike Koppel

[1] Andmekaitseõiguse ja avaliku teabe juhised.pdf